KARTA MODUŁU 2026/2027

I. OGÓLNE INFORMACJE O MODULE							
COLLEGIUM WITELONA UCZELNIA PAŃSTWOWA WYDZIAŁ NAUK O ZDROWIU I KULTURZE FIZYCZNEJ							
Kierunek studiów:	**Pielęgniarstwo**						
Poziom studiów:	II stopień						
Profil studiów:	praktyczny						
Forma studiów:	stacjonarne						
Nazwa modułu:	**Opieka i edukacja terapeutyczna w chorobach przewlekłych**						
Rodzaj modułu:	**Zawansowana praktyka pielęgniarska**						
Język wykładowy:	Język polski*						
Rok studiów:	**2**	**Formy prowadzenia zajęć wraz z liczbą godzin dydaktycznych:**					
Semestr:	**4**	Wykład	Ćwiczenia	Zajęcia praktyczne	-	-	-
Liczba punktów ECTS ogółem:	**5**	**40**	**13**	**12 (7 MCSM- WW)**	**-**	**-**	-
Forma zaliczenia:	Egzamin						
Wymagania wstępne:	Posiada wiedzę na poziomie I stopnia oraz umiejętności wykonywania czynności pielęgnacyjno-opiekuńczych oraz posiada kompetencje społeczne niezbędne do pracy w zespole i sprawowania opieki nad pacjentem przewlekle chorym.						

II. CELE KSZTAŁCENIA
Cele kształcenia:
Cel 1: Wykształcenie umiejętności na poziomie teoretycznym i praktycznym do podjęcia działań mających na celu zapewnienie możliwie wysokiej jakości życia przewlekle chorego. **Cel 2:** Uzyskanie przez studenta wiedzy i umiejętności niezbędnych do objęcie profesjonalną opieką oraz edukacją terapeutyczną przewlekle chorych i członków rodziny.

III. EFEKTY UCZENIA SIĘ WRAZ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH		
Efekt uczenia się	Student, który zaliczył moduł w zakresie:	Odniesienie do efektów kierunkowych
	wiedzy:	
1	Absolwent zna i rozumie, predyktory funkcjonowania człowieka zdrowego i chorego, z uwzględnieniem choroby przewlekłej;	B.W9.
2	Absolwent zna i rozumie, kryteria kwalifikacji i procedury stwierdzenia śmierci mózgowej oraz warunki zaprzestania tlenoterapii daremnej;	B.W27.
3	Absolwent zna i rozumie, etiopatogenezę nowotworów oraz epidemiologię i profilaktykę chorób nowotworowych;	B.W32.
4	Absolwent zna i rozumie, zasady leczenia pacjenta z chorobą nowotworową, w tym terapii spersonalizowanej, i opieki nad takim pacjentem;	B.W33.
5	Absolwent zna i rozumie, zasady i sposoby pielęgnowania pacjenta po radioterapii i chemioterapii;	B.W34.
6	Absolwent zna i rozumie, metody rozpoznawania reakcji pacjenta na chorobę i leczenie onkologiczne;	B.W35.
7	Absolwent zna i rozumie, rodzaje bólu (ostry, przewlekły), mechanizm i drogi przewodzenia oraz czynniki wpływające na jego odczuwanie;	B.W44.
8	Absolwent zna i rozumie, metody i narzędzia oceny i monitorowania odczuwania bólu przez pacjenta;	B.W45.
9	Absolwent zna i rozumie, zasady i metody farmakologicznego i niefarmakologicznego postępowania przeciwbólowego w różnych sytuacjach klinicznych u dorosłych, w tym osób starszych;	B.W46.
10	Absolwent zna i rozumie, działanie i skuteczność leków przeciwbólowych z różnych grup (opioidowe i nieopioidowe leki przeciwbólowe, niesteroidowe leki przeciwzapalne – NLPZ, drabina analgetyczna i koanalgetyki) oraz ich działania niepożądane;	B.W47.

11	Absolwent zna i rozumie, metody leczenia żywieniowego dziecka i dorosłego, zasady współpracy z zespołem żywieniowym w planowaniu i realizacji metod, technik oraz rodzajów żywienia dojelitowego i pozajelitowego w ramach profilaktyki powikłań;	B.W48.
umiejętności:		
1	Absolwent potrafi, oceniać adaptację pacjenta do choroby przewlekłej;	B.U10.
2	Absolwent potrafi, planować opiekę nad pacjentami z wybranymi chorobami nowotworowymi leczonymi systemowo;	B.U34.
3	Absolwent potrafi, obsługiwać wszczepialne systemy dostępów naczyniowych (Totally Implantable Venous Access Devices, TIVDs) w warunkach chemioterapii domowej;	B.U35.
4	Absolwent potrafi, stosować metody i środki łagodzące skutki uboczne chemioterapii i radioterapii;	B.U36.
5	Absolwent potrafi, rozpoznawać sytuację psychologiczną pacjenta i jego reakcje na chorobę oraz proces leczenia onkologicznego;	B.U37.
6	Absolwent potrafi, udzielać pacjentowi, jego rodzinie lub opiekunowi wsparcia motywacyjno-edukacyjnego w zakresie zapobiegania powikłaniom wynikającym z choroby nowotworowej oraz leczenia onkologicznego i jego objawów ubocznych; ;	B.U38.
7	Absolwent potrafi, wykorzystywać standaryzowane narzędzia do oceny natężenia bólu, z uwzględnieniem wieku i stanu klinicznego pacjenta;	B.U58.
8	Absolwent potrafi, samodzielnie dobierać i stosować metody leczenia farmakologicznego bólu ostrego i przewlekłego oraz metody niefarmakologicznego leczenia bólu w zależności od stanu klinicznego pacjenta;	B.U59.
9	Absolwent potrafi, monitorować skuteczność leczenia przeciwbólowego oraz modyfikować dawkę leku przeciwbólowego w zakresie zlecenia lekarskiego;	B.U60.
10	Absolwent potrafi, prowadzić edukację pacjenta, jego rodziny lub opiekuna w procesie terapii bólu ostrego i przewlekłego;	B.U61.
11	Absolwent potrafi, wykorzystywać standaryzowane narzędzia w przeprowadzaniu oceny stanu odżywienia pacjenta;	B.U62.
12	Absolwent potrafi, monitorować stan ogólny pacjenta w czasie leczenia żywieniowego w różnych stanach klinicznych;	B.U63.
13	Absolwent potrafi, prowadzić żywienie dojelitowe z wykorzystaniem różnych technik, w tym pompy żywieniowej i żywienia pozajelitowego drogą żył centralnych i obwodowych;	B.U64.
14	Absolwent potrafi, obsługiwać port naczyniowy, dostęp centralny, obwodowy, przezskórną endoskopową gastrostomię (PEG), przezskórną endoskopową jejunostomię (PEJ) oraz zgłębnik do żołądka lub zgłębnik dojelitowy;	B.U65.
15	Absolwent potrafi, edukować pacjenta, jego rodzinę lub opiekuna w zakresie prowadzenia żywienia dojelitowego lub pozajelitowego, obsługi i pielęgnacji dostępu żywieniowego oraz postępowania zapobiegającego powikłaniom żywienia dojelitowego i pozajelitowego;	B.U66.
16	Absolwent potrafi, samodzielnie ordynować środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego w określonych stanach klinicznych oraz wystawiać na nie recepty;	B.U67.
kompetencji społecznych:		
1	Absolwent jest gotów do dokonywania krytycznej oceny działań własnych i działań współpracowników przy zachowaniu szacunku dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.1
2	Absolwent jest gotów do formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej i zasięgania porad ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemów;	K. 2
3	Absolwent jest gotów do okazywania dbałości o prestiż zawodu pielęgniarki i solidarność zawodową;	K.3

4	Absolwent jest gotów do rozwiązywania złożonych problemów etycznych związanych z wykonywaniem zawodu pielęgniarki i wskazywania priorytetów w realizacji określonych zadań;	K.4
5	Absolwent jest gotów do ponoszenia odpowiedzialności za realizowane świadczenia zdrowotne;	K.5
6	Absolwent jest gotów do wykazywania profesjonalnego podejścia do strategii marketingowych przemysłu farmaceutycznego i reklamy jego produktów.	K.6

IV. TREŚCI PROGRAMOWE

Treści programowe (tematyka zajęć, zaprezentowana z podziałam na poszczególne formy zajęć z określeniem liczby godzin potrzebnych na ich realizację)

Wykład

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin **40**
Wykład 1	Przedstawienie treści karty modułu Nowotwory jako problem medyczny i społeczny. Epidemiologia nowotworów w Polsce.	2
Wykład 2	Diagnostyka oraz klasyfikacje najczęściej występujących nowotworów w Polsce. Czynniki ryzyka, leczenie, rokowanie. Badania profilaktyczne.	2
Wykład 3	Pielęgnowanie i rehabilitacja chorego onkologicznego. Leczenie wspomagające w onkologii. Postępowanie z chorym poddawanym radioterapii oraz chemioterapii.	2
Wykład 4	Psychoonkologia w praktyce pielęgniarskiej. Edukacja pacjenta i jego rodziny. Problematyka jakości życia z chorobą nowotworową. Opieka paliatywna.	2
Wykład 5	Leczenie bólu farmakologiczne i niefarmakologiczne. Ocena natężenia bólu w różnych stanach klinicznych.	4
Wykład 6	Przygotowanie bio – psycho – społeczne pacjenta i rodziny do życia z chorobą przewlekła	4
Wykład 7	Kompleksowa i indywidualna opieka hospicyjna w warunkach domowych.	2
Wykład 8	Leczenie żywieniowe w różnych stanach chorobowych.	4
Wykład 9	Różne metody żywienia dojelitowego oraz pozajelitowego u pacjentów w różnych stanach chorobowych. Przygotowanie do zabiegu operacyjnego.	4
Wykład 10	Karmienie dojelitowe przez Pega, sondę żołądkową, ileostomię oraz gastostomię.	4
Wykład 11	Środki przeznaczenia żywieniowego,	2
Wykład 12	Żywienie dietetyczne pacjentów z niedożywieniem	2
Wykład 13	Metody terapeutyczne i rehabilitacyjne u pacjentów z chorobą onkologiczną.	2
Wykład 14	Edukacja zdrowotna pacjentów przewlekle chorych oraz ich opiekunów	4

Ćwiczenia

Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin **13**
Ćwiczenie 1	Przedstawienie treści karty modułu Współczesna rola i zadania pielęgniarki w edukacji terapeutycznej pacjenta z chorobą onkologiczną.	1
Ćwiczenie 2	Zastosowanie drabiny analgetycznej wg. WHO w leczeniu bólu.	1
Ćwiczenie 3	Zastosowanie i interpretacja skal oceny bólu w wybranych stanach chorobowych.	1
Ćwiczenie 4	Ocena stanu odżywienia chorych w wybranych stanach klinicznych.	1
Ćwiczenie 5	Rola i zadania pielęgniarki w opiece nad pacjentem w stanie zagrożenia życia w chorobach przewlekłych	2
Ćwiczenie 6	Prowadzenie obserwacji i dokumentacji medycznej. Interpretacja wyników badań oraz parametrów życiowych pacjenta.	1

Ćwiczenie 7	Dobór modelu pielęgnowania do stanu pacjenta onkologicznego.	2
Ćwiczenie 8	Dobór odpowiedniego odżywiania pacjentów w różnych stanach chorobowych. Żywienie dojelitowe. Żywienie pozajelitowe.	2
Ćwiczenie 9	Planowanie zindywidualizowanej opieki nad pacjentami w trakcie chemioterapii i radioterapii.	2
	Zajęcia praktyczne - MCSM	
Kod	Tematyka zajęć	Liczba godzin
Zajęcia praktyczne 1 MCSM WW	Przedstawienie treści karty modułu Zapoznanie studentów z regulaminem pracowni umiejętności praktycznych i zasadami bezpieczeństwa w trakcie realizacji ćwiczeń, zajęć praktycznych i zajęć laboratoryjnych w MCSM	1
Zajęcia praktyczne 2 MCSM WW	Prowadzenie badania przedmiotowego i przedmiotowego, interpretacja wyników badań.	2
Zajęcia praktyczne 3 MCSM WW	Opieka pielęgniarska oraz edukacja terapeutyczna pacjenta z chorobą onkologiczną	2
Zajęcia praktyczne 4 MCSM WW	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z niedożywieniem karmionego przez Pega .	2
	Zajęcia praktyczne – SZPITAL	
Zajęcia praktyczne 1	Przedstawienie treści karty modułu. Zapoznanie studentów z regulaminem zajęć praktycznych. Zapoznanie studentów z zasadami bezpieczeństwa obowiązującymi w trakcie realizacji zajęć praktycznych	1
Zajęcia praktyczne 2	Ocena i interpretacja bólu u pacjentów w różnych stanach chorobowych. Edukacja pacjenta i jego rodziny karmionego dojelitowo różnymi metodami.	2
Zajęcia praktyczne 3	Wsparcie psychiczne udzielone pacjentowi oraz motywuje rodzinę do radzenia sobie z chorobą nowotworową. Stosowanie różnych metod i środków łagodzących skutki chemioterapii i radioterapii.	2
	Praca własna	
Kod	Tematyka	Liczba godzin S
Praca własna 1	Przygotowanie do zajęć poprzez opracowanie wskazanych przez prowadzącego tematów	20
Praca własna 2	Samodzielne zapoznanie się ze wskazanym piśmiennictwem	20
Praca własna 3	Przedstawienie przez studenta opisu ciekawego przypadku (związanego z realizowanymi tematami) i omówienie go na zajęciach.	20

V. METODY KSZTAŁCENIA, NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

1. Metody kształcenia:

- Wykład konwersatoryjny
- Wykład problemowy
- Ćwiczenia teoretyczne
- Ćwiczenia praktyczne
- Studium przypadku
- Dyskusja, praca w zespole
- Studium literatury
- Proces pielęgnowania w klasyfikacji ICNP

2. Narzędzia (środki) dydaktyczne:

- Projektor/tablica multimedialna
- Tablica

- Sprzęt medyczny
- Sala MCSM WW

VI. FORMA I KRYTERIA ZALICZENIA MODUŁU

1. Formy zaliczenia:
- Wykład - Egzamin
- Ćwiczenia – zaliczenie z oceną
- Zajęcia praktyczne – zaliczenie z oceną

2.Sposób weryfikacji i oceniania efektów uczenia się:

Aktywność na zajęciach
Kolokwium
Obserwacja i ocena postaw i zachowań studenta
Proces pielęgnowania w klasyfikacji ICNP
Dzienniczek zajęć praktycznych

3.Podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne określane są indywidualnie, jednak powinny zachować adekwatność wobec zaplanowanych efektów uczenia się

Test egzaminacyjny składający się z 30 pytań – za każdą poprawną odpowiedź student otrzymuje 1 pkt.
- Egzamin zostaje zaliczony jeśli student uzyska ponad 51% prawidłowych odpowiedzi (16 pkt.)
- Kryteria oceny:
  - 30-28 pkt. ocena 5,0
  - 27-25 pkt. ocena 4,5
  - 24-22 pkt. ocena 4,0
  - 21-19 pkt. ocena 3,5
  - 18 - 16 pkt. ocena 3,0

Ćwiczenia - rozwiązywanie zadań, np. z pytaniami otwartymi lub zamkniętymi. Kryteria oceny: • 51% - 60% - ocena dostateczna, • 61% - 70% - ocena dostateczna plus, • 71% - 80% - ocena dobra, • 81% - 90% - ocena dobra plus, • 91% - 100% - ocena bardzo dobra.

Zajęcia praktyczne – ocena wg kryterium zawartych w dzienniczku zajęć praktycznych

Obserwacja i ocena postaw studenta – przy przypisanych efektach uczenia się z kompetencji społecznych

5,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje najwyższe oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.
4,5 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 80% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.
4,0 – student aktywnie uczestniczy w zajęciach, planuje i wykonuje zadania. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje 60% najwyższych oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.
3,5 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie .Uczęszcza na wszystkie zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje poprawne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.
3,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonuje podstawowe zadania, wymagające korekty ze strony prowadzącego. Przestrzega zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczęszcza na zajęcia, do których jest przygotowany i uzyskuje pozytywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.
2,0 – student biernie uczestniczy w zajęciach, wykonane zadania są nieprawidłowe, większość wymaga korekty ze strony prowadzącego, brak samodzielności w wykonaniu czynności i zadań, nie przestrzega zasad bezpieczeństwa oraz zasad etycznych w pielęgniarstwie. Uczestniczy nieregularnie na zajęcia, nie jest do nich przygotowany i uzyskuje negatywne oceny z treści programowych realizowanych w poszczególnych blokach tematycznych.

VII. BILANS PUNKTÓW ECTS - NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta
Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela (godziny kontaktowe)	**65**
Udział w wykładach	**40**
Udział w innych formach zajęć Ćwiczenia 13 Zajęcia praktyczne MCSM 7 Zajęcia praktyczne Szpital 5	**25**
Samodzielna praca studenta (godziny niekontaktowe)	**60**

Przygotowanie do wykładu	**5**
Przygotowanie do innych form zajęć (ćwiczenia + zajęcia praktyczne)	**25**
Przygotowanie do egzaminu	**20**
Przygotowanie do zaliczenia innych form zajęć (ćwiczenia + zajęcia praktyczne)	**10**
Łączna liczba godzin	**125**
Punkty ECTS za moduł	**5**

VIII. ZALECANA LITERATURA

Literatura podstawowa:

1. Gajewski P., Interna Szczeklika, Wyd. Medycyna Praktyczna, Kraków 2025
2. Koper A., Koper K., Pielęgniarstwo onkologiczne, Wyd. PZWL, Warszawa 2020
3. Standardy żywienia dojelitowego i pozajelitowego 2024, Polskie towarzystwo żywienia pozajelitowego i dojelitowego i metabolizmu, https://polspen.pl/

Literatura uzupełniająca:

1.Czekała D.,Czaja D., „Przewlekle chory w domu. Gdzie szukać pomocy",Wyd. PZWL, Warszawa,2012
2. Stępka A., Stany zagrożenia życia w chorobach układu krążenia, Wyd. PZWL, Warszawa,2019
3. Sierakowska M., Wrońska I., Edukacja zdrowotna w praktyce pielęgniarskiej, Wyd. PZWL, Warszawa 2015, 2018